

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15									

S pomocí mapy jižní Asie a definic níže vepište zeměpisné názvy do doplňovačky. Získáte tím tajenku, jež je zároveň titulkem textu na druhé straně. V něm se dozvíte o tématu, které je dodnes v indické společnosti aktuální.

1. Země nacházející se v deltě řek Ganga a Brahmaputra. Po rozdělení Britské Indie roku 1947 se stala východní provincií Pákistánu známou jako Východní Pákistán. Od roku 1971 je samostatná.
2. Nejvyšší pohoří světa, které vzniklo kolizí indické desky s Asií.
3. Jedno z největších měst světa, ekonomické srdce Indie a sídlo Bollywoodu na pobřeží Arabského moře.
4. Země sousedící s Indií na severovýchodě, ve které se nacházejí nejvyšší hory světa a která nikdy nebyla kolonií. Udržela si svou nezávislost i během britské nadvlády v Indii.
5. Metropolitní oblast, ve které se nachází hlavní město Indie.
6. Země sousedící s Indií na západě, která vznikla roku 1947 po rozdělení Britské Indie. Původně zahrnovala dvě oddělené oblasti, ale po osamostatnění dnešního Bangladéše roku 1971 zůstala v současné podobě.
7. Rozsáhlá náhorní plošina na jihu Indie.
8. Horský pobřežní pás, jenž má svou západní větev podél pobřeží Arabského moře a východní větev podél Bengálského zálivu.
9. Bývalé hlavní město Britské Indie, centrum kultury a umění, nacházející se ve východní části země.
10. Ikonická mramorová hrobka v Ágře (dvě slova, napište bez mezer).
11. Historicky významná řeka tekoucí do Arabského moře, podle níž dostala Indie jméno.
12. Největší poušť Indie rozkládající se hlavně v Rádžasthánu na severovýchodě Indie.
13. Ostrovní země na jihovýchod od Indie, která získala nezávislost na Spojeném království roku 1948 a později změnila svůj název na Šrí Lanka.
14. Rozsáhlá solná poušť nacházející se v oblasti Kutch v indickém státě Gudžarát a částečně zasahující do provincie Sindh v Pákistánu (anglický trojslovný název, napište bez mezer).
15. Posvátná řeka hinduistů protékající východní částí Indie.

Přečtěte si text a jednotlivé odstavce nadepište vhodným titulkem (A - F). Jeden titulek nepoužijete.

V noci z 2. na 3. prosince 1984 došlo v indickém Bhópálu k jedné z nejhorších průmyslových havárií v dějinách. Továrna americké společnosti Union Carbide Corporation (UCC) vypustila do ovzduší smrtelně jedovatý methylosokyanát (MIC), což zasáhlo až půl milionu obyvatel a vedlo k úmrtí desítek tisíc lidí.

Továrna byla postavena v 70. letech s cílem vyrábět pesticidy, ale kvůli nízké poptávce došlo k omezení provozu a úsporám na bezpečnostních opatřeních. Údržba byla zanedbána, bezpečnostní systém nefungoval a rizika byla ignorována. V osudnou noc se do nádrže s MIC dostala voda, což způsobilo chemickou reakci, přehřátí a následný únik asi 40 tun toxického plynu. Kvůli snaze havárii utajit nebylo obyvatelstvo varováno.

Jedovatý mrak se rozšířil nad město a vyvolal akutní otravu a masovou paniku. Lidé umírali na selhání dýchacího aparátu, přeživší trpěli dlouhodobými zdravotními následky - poškozením plic, nervového systému, slepotou či vrozenými vadami u dětí. Následně zemřelo dalších 20 000 lidí.

Společnost UCC odmítla odpovědnost a tvrdila, že šlo o sabotáž. Požadované odškodné 20 miliard dolarů bylo nakonec sníženo na 470 milionů, což bylo kritizováno jako nedostatečné. Tovární komplex zůstal opuštěný a stále znečišťuje okolí.

Bhópálská katastrofa odhalila nerovnosti v globálním hospodářském systému. Zatímco ve vyspělých zemích by podobná nehoda vedla k tvrdým postihům, v Indii byla reakce pomalejší. Případ ukázal, jak nadnárodní společnosti zneužívají slabší regulace v rozvojových zemích, kde jsou nižší náklady a méně přísné bezpečnostní normy.

- A. Zdravotní důsledky

B. Příčiny a průběh

C. Protesty proti UCCI
- D. Globální nerovnosti

E. Bhópálská katastrofa

F. Právní a morální dopady

Řešení:

1	B	a	n	g	l	a	d	é	š	
2	H	i	m	á	l	a	j			
3	B	o	m	b	a	j				
4	N	e	p	á	l					
5	D	i	l	l	í					
6	P	á	k	i	s	t	á	n		
7	D	e	k	a	n					
8	G	h	á	t						
9	K	a	l	k	a	t	a			
10	T	á	d	ž	M	a	h	a	l	
11	I	n	d	u	s					
12	T	h	á	r						
13	C	e	j	l	o	n				
14	R	a	n	n	o	f	K	u	t	ch
15	G	a	n	g	a					